

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Šluknov

Svojsíkova 352, 407 77 Šluknov

Identifikátor školy: 600 075 664

Termín konání inspekce: 9. - 11. květen 2005

Čj:	f7-1043/05-5165
Signatura	of7ay124

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Příspěvková organizace Mateřská škola Šluknov byla zřízena na základě usnesení Zastupitelstva města Šluknova od 1. ledna 2003. Podle *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* sdružuje mateřskou školu s kapacitou 175 dětí a školní jídelnu s kapacitou 190 jídel celkem na třech pracovištích.

Inspekční činnost proběhla v mateřské škole (dále jen MŠ) na pracovištích Svojsíkova 352 a 355. Spádovou oblastí školy je Šluknov a obce Císařský, Království, Hrabčcí, Rožany. MŠ s kapacitou 110 dětí zajišťuje celodenní péči ve čtyřech třídách s věkově smíšeným složením dětí zpravidla ve věku od tří do šesti let. Podle statistického výkazu k 30. 9. 2004 bylo do MŠ přijato 91 dětí, z toho 12 dětí do speciální třídy pro děti s vadami řeči.

Provozní doba MŠ je od 6:15 do 16:00 hodin.

Mateřská škola pracuje podle školního vzdělávacího programu, který vychází z *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (č.j. 32 405/2004 - 22 ze dne 3. 1. 2005).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání, průběh a výsledky předškolního vzdělávání.

Výchova ke zdraví.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání předškolních dětí v kontrolované součásti školy zajišťuje celkem osm učitelk (včetně ředitelky), většina má dlouhodobou praxi v MŠ. Ve školním roce 2004/2005 splňuje kvalifikační předpoklady pro učitelky mateřské školy dané právním předpisem pouze polovina pedagogického sboru. Čtyři učitelky vystudovaly obor vychovatelství. Kvalifikaci pro vzdělávání dětí ve speciální třídě nemá v současné době žádná z nich. Pozitivním zjištěním je, že dvě nequalifikované učitelky zahájily vysokoškolské studium, jedna si doplňuje potřebné vzdělání studiem speciální pedagogiky. Všechny učitelky pracují na plný úvazek, míra přímé pedagogické činnosti je určena v souladu s nařízením vlády. Rozložení pracovní doby zabezpečuje plynulou organizaci, jejím efektivním stanovením v ranních a odpoledních hodinách vznikl prostor pro překrývání služeb v době organizačně náročnějších činností (pobyt venku, akce mimo školu).

Organizace činnosti a provozu mateřské školy je funkční, vymezená dokumenty a vnitřními směrnici vydanými ředitelkou. Ředitelka se snaží o zainteresovanost pracovníků na plnění výchovně-vzdělávacích cílů školy, systém vedení zaměstnanců je promyšlený a účinný, odráží se v bezproblémovém chodu MŠ. Detailně je vymezen v organizačním řádu a ve školním vzdělávacím programu (dále jen ŠVP). Kompetence a pracovní povinnosti všech zaměstnanců školy jsou určeny pracovními náplněmi a dalšími vnitřními předpisy. Informační systém zajišťuje včasný přenos informací mezi ředitelkou a zaměstnanci školy. Je realizován pomocí ročního plánu práce, prostřednictvím průkazného předávání informací. Základním prostředkem řízení jsou pedagogické rady a provozní porady. Zápisy z jednání jsou přehledné, obsahují konkrétní závěry. Pravidelné jsou neformální schůzky pedagogických pracovníků, na kterých se řeší každodenní výchovná a vzdělávací problematika školy.

Vytvořený kontrolní systém postihuje celou strukturu školy, odvíjí se od ročního plánu kontrol. Hospitační činnost má pozitivní vliv na úroveň výchovně-vzdělávací činnosti MŠ.

Ve školním vzdělávacím programu je definován způsob odborného růstu pedagogů, ředitelka dokázala motivovat učitelky bez odborné kvalifikace k zahájení studia na vysoké škole. V omezené míře je využívána nabídka dalších vzdělávacích institucí, a to zejména vzhledem ke vzdálenosti školy od centra, kde jsou semináře pořádány. Ve ŠVP jsou stanovené priority (zvyšování odbornosti ve vztahu ke specializaci i nadstandardní nabídce školy, aktuální směry v předškolní pedagogice, počítačová gramotnost), které jsou naplňovány rovněž formou samostudia - učitelská knihovna obsahuje aktuální tituly pedagogické literatury, odebírána jsou odborná periodika.

Z výše uvedených skutečností vychází i systém hodnocení zaměstnanců, jako motivační prvek jsou zpracována kritéria pro stanovení nenárokových složek platu.

Personální podmínky mají ve vztahu k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pro výchovně-vzdělávací činnosti využívá škola prostorové podmínky dvou budov situovaných do společné zahrady. Ta je udržovaná, dobře vybavená pro pohybové a rekreační činnosti dětí.

V hlavní budově (č.p. 352) jsou umístěny tři třídy a školní jídelna. Technické podmínky (jídelna a sociální zázemí pro děti je v přízemí, jedna ze tříd a ložnice jsou v 1. patře), ztěžují plynulost provozu, vedou k organizovaným přechodům dětí a omezují jejich samostatnost při hygieně. Budova č.p. 355 poskytuje kompletní zázemí pro III. třídu (včetně přípravy jídla), nevýhodou je pouze umístění ložnice v 1. patře. Prostorové podmínky tříd jsou rozdílné, vynikající jsou v budově č.p. 355 a v jedné ze tříd v hlavní budově, zbývající dvě třídy svou velikostí omezují spontánní a pohybové aktivity dětí. Všechny čtyři stabilní ložnice s lehátky poskytují velmi dobré prostorové podmínky pro odpočinek dětí, negativem je chybějící zastínění oken.

Uspořádání tříd je přehledné a účelné. Úložný nábytek je starší, většinou umožňuje snadný přístup dětí k herním materiálům a podporuje jejich samostatnost. Část třídy se stoly slouží k pracovním činnostem dětí, ve třech třídách i ke stolování. Negativně hodnotí ČŠI vybavenost dětskými židlemi a stoly, jejichž jednotná velikost neodpovídá výšce dětí ve věkově smíšených třídách. Pouze v jedné třídě je sedací nábytek nový, splňuje hygienické i estetické požadavky.

Z hlediska stimulace dětí je prostředí MŠ podnětné a inspirativní, děti se mohou aktivně spolupodílet na jeho úpravě, vytvořené hrací koutky navozují námětové hry, v některých třídách poskytují dětem také soukromí pro hru. Ve vztahu k počtu a věku dětí disponuje MŠ dostatečným množstvím učebních pomůcek, hraček, knih, výtvarného a pracovního materiálu. Ve dvou třídách je volně dostupné sportovní náradí a náčiní, třída pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami je vybavena kompenzačními i rozvíjejícími pomůckami v potřebné kvalitě i množství. Využívány jsou hudební nástroje (jedno pianino v každé budově, klávesy), audio a videotechnika. Potřebám výchovně-vzdělávacího procesu slouží i technické zázemí školy (PC s připojením na internet, tiskárna, kopírka).

Materiální zázemí slouží výhradně pro činnosti realizované mateřskou školou, jeho využívání je ředitelkou cíleně sledováno, ve spolupráci se zřizovatelem jsou naplňovány priority

v oblasti zlepšování materiálně-technických podmínek. Inovace vybavení se v posledním období týkala učebních pomůcek, sedacího nábytku, realizovány byly požadavky dané hygienickými předpisy (ochranný kryt pískoviště, vybavení školní jídelny).

Materiálně-technické podmínky mají ve vztahu k realizaci výchovně-vzdělávacího programu velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Vzdělávací program MŠ je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Mateřská škola má vytvořený ŠVP, který vychází z analýzy předchozího období, zahrnuje všechny oblasti organizace a provozu školy, včetně časového plánu a vzdělávacího obsahu. Pedagogický záměr a cíle projektu *Český rok - tradice a současnost* jsou specifikovány a podrobně rozpracovány do tematických okruhů v třídních vzdělávacích programech. ŠVP je naplňován kromě aktivit v MŠ řadou kulturních, sportovních a poznávacích akcí. Učitelky se podílejí na vedení zájmových kroužků (výtvarný, pěvecký, hra na flétnu). Promyšlený je systém evaluace programu (kritéria, metody, časový plán). Pravidelně jsou zaznamenávány a vyhodnocovány výsledky a dosažené kompetence dětí v souvislosti s realizací cílů plánovaných tematických celků třídního programu. Ve speciální třídě je naplňování ŠVP přizpůsobeno specifickým vzdělávacím potřebám dětí, individuální vzdělávací plány jsou sestaveny ve spolupráci s klinickým logopedem, pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně-pedagogickým centrem.

Povinná dokumentace k evidenci dětí je vedena, obsahuje osobní údaje o dítěti, údaje o přijetí, průběhu a ukončení pobytu v MŠ. Také další kontrolovaná povinná dokumentace (*Přehled výchovné práce, Školní řád*, personální dokumentace, kniha úrazů) je průkazně vedena.

Systém kontroly naplňování cílů vzdělávacího programu je účinný, ředitelka získává informace v denním kontaktu přímým pozorováním výchovně-vzdělávacího procesu. Hospitační činnost je plánovitá, kritéria vycházejí ze specifických cílů ŠVP. Plnění třídního programu je také pravidelně hodnoceno učitelkami ve třídách. Kontrolní činnost a realizovaný systém analýzy a sebehodnocení je využíván ke stanovení záměrů na další období.

Organizování činností v MŠ je vymezeno písemně (včetně stanovené výjimky z počtu dětí ve třídách), zahrnuje i bezpečnostní pokyny a opatření. Škola se snaží vytvářet optimální psychohygienické podmínky pro pobyt dětí. Dostatečný časový prostor byl v průběhu inspekce věnován hře, volnému pohybu a relaxaci, akceptovány byly stravovací návyky dětí, zajištěn pitný režim. Respektovány jsou individuální potřeby rodiny i dětí (příchody a odchody v průběhu dne), diferencovaně je řešen průběh poledního odpočinku. V hlavní budově však negativně ovlivňují organizaci provozu technické podmínky. Stanovený režim dne pevně vymezuje dobu pro stravování (včetně střídání dvou tříd v jídelně). Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly plynulé jen v jedné ze třech sledovaných tříd. Nevhodně jsou do doby bezprostředně po obědě začleněny zájmové kroužky.

Vnější informační systém je otevřený směrem k rodině. Umožňuje rodičům spolurozhodovat o programu školy, je jim nabízen poradenský servis. *Školní řád* byl inovován podle příslušného ustanovení školského zákona, je vyvážený z hlediska práv a povinností zákonných zástupců dětí. Spolu s ostatními informacemi o škole je veřejně přístupný ve vstupních prostorách, které jsou zároveň účelně využity k prezentaci výsledků výchovně-vzdělávací práce. Dobrou informační hodnotu o realizovaném školním programu má výroční

zpráva. Další potřebné informace získávají rodiče v osobním kontaktu s učitelkami při předávání dětí, při pravidelných třídních schůzkách. Řada akcí během školního roku (výlety, oslavy v MŠ) počítá s aktivní účastí rodičů a přispívá k jejich dobré informovanosti o škole i ke vzájemné spolupráci. Bohatá je prezentace MŠ ve městě (články v regionálním tisku, veřejná vystoupení dětí), ze školních i mimoškolních akcí je pořizována fotodokumentace.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Spontánní a řízené činnosti

Inspekci byly sledovány spontánní a řízené činnosti v průběhu celého dne ve třech třídách, organizace režimových momentů, stravování a poledního odpočinku dětí. Průběh a výsledky sledovaných aktivit byly pozitivně ovlivněny efektivním způsobem plánování na úrovni školního i třídního vzdělávacího programu, podnětným prostředím mateřské školy i promyšlenou aktuální přípravou učitelek.

Pro rozvoj spontánních aktivit vytvářely učitelky optimální podmínky. V dopoledním programu byl vytvořen dostatečný časový prostor pro uspokojení zájmu o hru a individuálních potřeb dětí. Učitelky věnovaly pozornost postupně přicházejícím dětem, motivovaly jejich zájem o skupinové či individuální aktivity, v nichž se odráželo plánované téma. Cíleně podporovaly jejich samostatnost a možnost rozhodování při výběru činností a využívání materiálního zázemí. Zejména starší děti si hry organizovaly samy, byly tvořivé, aktivní. Individuální péče byla zaměřena na rozvoj řeči, myšlení, fantazie a dovednosti dětí v oblasti jemné motoriky. Ve třídě s méně příznivými prostorovými podmínkami převažovaly klidové (nejčastěji výtvarné) činnosti u stolečků, popř. manipulace s herním materiálem. V náplni odpoledních činností učitelky preferují individuální formy práce v návaznosti na předchozí program dne.

Vzdělávací obsah řízených aktivit měl integrovaný charakter, zařazeny byly činnosti poznávací, jazykové, hudebně-pohybové, výtvarné. Převažovaly názorné a praktické činnosti, uplatněny byly metody smyslové výchovy, problémového učení. Učitelky navazovaly na předchozí poznatky, znalosti a dovednosti dětí. Pro plnění cílů využívaly i aktivity mimo MŠ (návštěva zahradnictví). Pohybové aktivity měly převážně motivační cíl, opomíjeny byly cíle zdravotní. Ve dvou třídách byla organizace řízených činností přizpůsobena pevně stanovenému režimu (střídání v prostoru jídelny). Učitelky pak preferovaly společné aktivity, děti neměly možnost zvolit jinou činnost. K plnému zaujetí a uspokojení dětí vedly činnosti s vyšší mírou aktivní spoluúčasti a možnosti seberealizace dětí (např. při pohybových hrách, při tvořivých činnostech). Aktivita, experimentování i samostatnost dětí byla cíleně podporována při souběžné práci dvou učitelek ve třídě. Pozitivem je využívání odborných dovedností učitelek při hře na hudební nástroj, pravidelná práce s knihou. K navození tématu, k podpoře souvislého jazykového projevu dětí, k posilování prosociálního chování je využívána forma komunikace v kruhu.

Přístup učitelek k dětem vychází z akceptování osobnosti dítěte, přátelské a klidné klima MŠ se projevilo v důvěře, s jakou děti k učitelkám přicházejí. Vzájemná komunikace mezi dětmi byla přirozená a častá při spontánních aktivitách. Komunikace mezi učitelkou a dětmi byla vyvážená v individuálně zaměřených činnostech, při nichž měly děti dostatek prostoru pro vlastní vyjadřování. Při řízených činnostech, kdy učitelka pracovala s celou třídou, měly děti málo příležitostí ke komunikaci a přirozené spolupráci.

Atmosféra většiny sledovaných činností byla pracovní, tvořivá. Převažovala vnitřní motivace

děti, kterou učitelky účinně posilovaly nejen připravenou nabídkou činností, ale zejména pozitivním, individuálně zaměřeným, konkrétním hodnocením. Většinou nechybělo závěrečné zhodnocení činnosti, či úseku dne. Jen ojediněle bylo podporováno sebehodnocení dětí.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností má velmi dobrou úroveň.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností má velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Ve výsledcích vzdělávací činnosti se pozitivně odráží jednotné pedagogické působení a spolupráce učitelek ve třídách.

Děti jsou vedeny k vytváření kulturních a společenských návyků. Děti, které docházely do MŠ již v předchozím období, mají schopnost spolupracovat a respektovat pravidla kolektivu, mají upevněné některé dovednosti a pracovní návyky (zacházení s výtvarným materiálem, péče o pořádek a čistotu), jsou přiměřeně samostatné. Sebeobslužné dovednosti při oblékání, stolování a hygieně odpovídají věku, popř. individuálním schopnostem dětí. Dětem přijímaným v průběhu roku jsou vytvořeny podmínky pro jejich postupnou adaptaci.

Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídá věku pouze u části dětí. Jednou z priorit je proto logopedická prevence, která je systematicky je organizována.

Rozvoj pohybových dovedností dětí v oblasti jemné i hrubé motoriky odpovídá věku a individuálním schopnostem. Při tvořivých činnostech vyjadřují své představy, uplatňují kreativitu. Zvládají nejrůznější výtvarné techniky, výtvarné práce dětí zdobí interiér školy. Systematické je vedení dětí v oblasti esteticko-výchovné, děti znají množství říkadel, básní, písní, vyjadřují se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností. Mají osvojené elementární poznatky o přírodě.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

V celkovém posouzení mají průběh a výsledky předškolního vzdělávání poskytovaného mateřskou školou velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Výchova ke zdraví“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce, která probíhá i v jiných mateřských školách, budou souhrnně zveřejněna v tematické zprávě a ve výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina Č.j. VS/MŠ/1/2003 s účinností ke dni 1. ledna 2003 (město Šluknov, na základě usnesení Zastupitelstva města ze dne 26. 9. 2002 a 13. 2. 2003)*
2. *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 (č.j. 30035, vydal Krajský úřad Ústeckého kraje v Ústí nad Labem dne 13. 1. 2003)*
3. *Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2004*

4. *Přehled výchovné práce* (třída I - IV, školní rok 2003/2004, 2004/2005 - do 9. května 2005)
5. *Evidenční list pro dítě v MŠ* (školní rok 2004/2005)
6. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do mateřské školy* (školní rok 2004/2005, vydala ředitelka)
7. *Přehled docházky dětí* (třída I - IV, školní rok 2004/2005 - do 9. května 2005)
8. *Organizační řád* (platný od 1. 4. 2004, vydala ředitelka)
9. *Knihy úrazů* vedená od 1. 9. 1999
10. *Vnitřní řád školy* (vydala ředitelka k 1. 1. 2005)
11. *Školní řád* (vydala ředitelka k 1. 1. 2005)
12. *Školní vzdělávací program* (nedatováno, vydala ředitelka)
13. Třídni vzdělávací programy tříd I - IV (včetně autoevaluace)
14. *Stanovení výjimky z počtu dětí na třídu* (vydala ředitelka dne 16. 9. 2004)
15. *Plán kontrolní a hodnotící činnosti pedagogických a provozních zaměstnanců na školní rok 2004/2005* (vydala ředitelka dne 16. 9. 2004)
16. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti
17. Kritéria pro stanovení nenárokových složek platu - součást *Vnitřního platového předpisu* (platný od 1. 1. 2004, vydala ředitelka)
18. Diagnostické záznamy o dětech, osobní dokumentace dětí zařazených do speciální třídy
19. *Výroční zpráva školy v roce 2003-2004* (ředitelka školy)
20. *Roční plán - školní rok 2004-2005* (vydala dne 30. 9. 2004 ředitelka)
21. Pracovní náplně pedagogů platné ve školním roce 2004/2005
22. *Rozpis pracovní doby pedagogických zaměstnanců na školní rok 2004/2005* (včetně stanovení míry přímé pedagogické činnosti) vydala dne 1. 9. 2004 ředitelka
23. *Inspekční zpráva Č.j.081 102/98-1061 ze dne 15. března 1998*
24. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogů
25. Osvědčení o absolvování seminářů a kurzů

ZÁVĚR

Mateřská škola je od 1. ledna 2003 právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření. Personální podmínky vzdělávání v kontrolované součásti školy jsou příznivé. Efektivně a funkčně je zajištěna organizace provozu. Polovina učitelek má odbornou kvalifikaci danou právním předpisem, polovina absolvovala pedagogické studium pro vychovatele. Výrazným pozitivem je zájem učitelek o další odborný růst, účinná kontrolní a evaluační činnost, motivování zaměstnanců ředitelkou školy.

Materiálně-technické zázemí mateřské školy má velmi dobrou úroveň, je průběžně inovováno. Umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program, přestože vnitřní uspořádání budovy č.p. 352 negativně ovlivňuje psychohygienické podmínky provozu.

V průběhu a výsledcích výchovně-vzdělávací činnosti se pozitivně odrážejí pedagogické zkušenosti učitelek, jejich tvořivost a empatický přístup k dětem. Pedagogické záměry jsou v souladu se současnými trendy předškolního vzdělávání, vytvořený školní vzdělávací program přispívá ke komplexnímu vzdělávání dětí. Při řízených činnostech učitelky preferovaly společnou organizaci, méně využívají přirozených situací, nabídku, možnost

výběru a rozhodování dětí. Výchovně-vzdělávací program vychází ze spolupráce s rodinou, výsledky pedagogického působení jsou prezentovány na akcích pro veřejnost.

Porovnáním s výsledky inspekce provedené v roce 1998 ČŠI konstatuje, že vývoj školy je dlouhodobě pozitivní, všechny sledované oblasti mají nadprůměrnou úroveň.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní
inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Vladimíra Vosecká

Vl. Vosecká v.r.

V Děčíně dne 3. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Lázeňská 12, 405 01 Děčín 1. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 15. června 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eva Heinzová

Heinzová Eva v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Město Šluknov, náměstí Míru 1, 407 77 Šluknov	2005-07-01	f7-1071/05-5165
Školská rada	není zřízena	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.